

INFORMATION PLATFORM "CENTER FOR INNOVATIVE THINKING"
UKRAINIAN INSTITUTE OF SCIENTIFIC STRATEGIES
EUROPEAN UNION RESEARCH DEPARTMENT
SCIENTIFIC AND PUBLISHING CENTER "PROGRESS"

OXFORD INTERNATIONAL SCIENCE FORUM

PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC
AND PRACTICAL CONFERENCE

April 17-19, 2026

Oxford, United Kingdom

This edition was approved for publication on May 4, 2026.

Published in A4 format online on website:
<https://naukainfo.com/conference?id=115>

Publisher: Sole proprietor Soloviov O. V. Certificate of registration in the State Register of Publishers, Manufacturers, and Distributors of Publishing Products series DK № 8227, dated April 23, 2025.

Oxford, United Kingdom
2026

MEDICAL SCIENCES AND PUBLIC HEALTH

39. *Єгорова Анастасія Денисівна, Кондрусик Наталія Юріївна* 257
ФОРМУВАННЯ ДЕЯКИХ ВРОДЖЕНИХ ВАД ПЕРЕДНЬОГО
ВІДДІЛУ ОБЛИЧЧЯ ТА ОГЛЯД ХІРУРГІЧНИХ ЗАСОБІВ ЇХНЬОЇ
КОРЕКЦІЇ
40. *Жеманюк Світлана Павлівна* 264
PITTING OEDEMA: АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО
ПОЗНАЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ МЕДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ

PHYSICAL EDUCATION, SPORTS AND PHYSICAL THERAPY

41. *Вапельник Тарас Олександрович, Корчинський В.С.* 268
ІНТЕГРАЦІЯ ФІЗИЧНОЇ ТА МАНУАЛЬНОЇ ТЕРАПІЇ У
РЕАБІЛІТАЦІЇ ХВОРИХ НА ПОПЕРЕКОВИЙ ОСТЕОХОНДРОЗ,
УСКЛАДНЕНИЙ НЕСТАБІЛЬНІСТЮ СЕГМЕНТІВ І ПРОТРУЗІЄЮ
МІЖХРЕБЦЕВИХ ДИСКІВ
42. *Циганок Владислав Іванович, Бондар Едуард Віталійович* 274
ПРОГРАМА ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ЛАТЕРАЛЬНОМУ
ЕПІКОНДИЛІТІ
43. *Дичко Данило Владиславович, Дичко Олена Анатоліївна, Шайда
Олександр Геннадійович, Шайда Наталія Петрівна, Дичко
Владислав Вікторович* 279
ПСИХОФІЗІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНАЛЬНОГО
СТАНУ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ У ЮНИХ ПІДЛІТКІВ
ФУТЗАЛІСТІВ ЗА ПОКАЗНИКАМИ ЗОРОВОГО АНАЛІЗАТОРА
44. *Геваргізова Аліна Володимирівна, Корчинський В.С.* 286
ВЗАЄМОДІЯ ЕРГОТЕРАПЕВТА З ПЕДАГОГАМИ ТА
СПЕЦІАЛІСТАМИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ
ПРИ СУПРОВОДІ ДІТЕЙ З РАС

HISTORY, ARCHAEOLOGY AND CULTURAL STUDIES

45. *Білюга Андрій Дмитрович* 291
ФЕНОМЕН СТІЙКОСТІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В ОБОРОННІЙ
ОПЕРАЦІЇ КИЄВА 2022 РОКУ
46. *Савельєв Олександр Герольдович, Чеботар Іван* 298
МУЗЕЙ СУДНОПЛАВСТВА НА О. ХОРТИЦЯ

ARCHITECTURE AND CONSTRUCTION

47. *Чорний Олексій Олександрович* 308
ВУГЛЕЦЕВИЙ СЛІД 3D-ДРУКОВАНИХ БУДІВЕЛЬ
48. *Рижова Ірина Станіславівна, Захарова Світлана Олександрівна,
Павлюк Ольга Юріївна, Полюшкин Сергій Сергійович* 314
РОЗВИТОК ОРГАНІЧНОЇ АРХІТЕКТУРИ В СУЧАСНОМУ
ПРОСТОРОВО-ПРЕДМЕТНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Жеманюк Світлана Павлівна

кандидат медичних наук

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

м. Запоріжжя, Україна

***PITTING OEDEMA*: АНАЛІЗ ПІДХОДІВ ДО ТЕРМІНОЛОГІЧНОГО ПОЗНАЧЕННЯ В УКРАЇНСЬКІЙ МЕДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ**

Анотація. У роботі проаналізовано підходи до використання терміна *pitting oedema* в українській медичній практиці. Встановлено відсутність єдиного підходу до його термінологічного позначення, що може ускладнювати клінічний опис, інтерпретацію результатів обстеження та професійну комунікацію. Обґрунтовано доцільність уніфікації відповідної термінології.

Ключові слова: *pitting oedema*, периферійні набряки, медична термінологія, стандартизація, клінічна практика.

Актуальність. У сучасній клінічній практиці периферійні набряки розглядаються як один із ключових симптомів широкого спектра патологічних станів, зокрема серцевої недостатності, нефротичного синдрому і порушень лімфатичного дренажу [1–3]. Набряковий синдром відображає складні порушення водно-натрієвого балансу, гемодинаміки і мікроциркуляції і має важливе діагностичне та прогностичне значення [4, 5]. У зв'язку з цим зростає потреба у більш точній клінічній характеристиці різних типів набряків.

Проблематика. У практиці надання медичної допомоги важливим є розмежування ямкових (*pitting oedema*) і неямкових набряків (*non-pitting oedema*), оскільки це дозволяє орієнтуватися в можливих механізмах їх

формування та спрямовувати подальший діагностичний пошук і вибір лікувальної тактики.

Pitting oedema характеризується утворенням стійкого заглиблення в тканинах після натискання та є важливою фізикальною ознакою при оцінці набрякового синдрому [2]. Зокрема, ямкові набряки частіше пов'язані із системною затримкою рідини та венозною патологією, а також можуть спостерігатися на ранніх стадіях лімфедми. Поєднання цього показника з іншими клінічними даними забезпечує його вищу діагностичну інформативність. Наприклад, у пацієнтів старшого віку набряки часто мають змішаний генез, а зміна їх характеру з появою або посиленням ямковості може свідчити про переважання системних механізмів затримки рідини, зокрема при серцевій недостатності [4]. Разом із тим, неямкові набряки (*non-pitting oedema*) більш характерні для порушення лімфатичного дренажу, накопичення білків і розвитку фіброзних змін тканин, що типово для пізніх стадій лімфедми, а також можуть виникати при мікседемі [2, 5]. Відтак питання мовного оформлення цього виду набряку в українській медичній мові залишається недостатньо вивченим.

Метою дослідження є аналіз термінологічного позначення периферійних набряків типу *pitting oedema* в українській медичній практиці.

Методи дослідження: аналіз наукової літератури, термінологічний і порівняльний аналіз, узагальнення та систематизація.

Основна частина. У міжнародній медичній літературі термін *pitting oedema* функціонує як усталене позначення відповідного типу набряку з чітко визначеними клінічними характеристиками [2]. Натомість аналіз українських наукових і клінічних джерел свідчить про неоднорідність підходів до його позначення. Поряд із використанням англійського терміна застосовуються перекладні, описові варіанти, зокрема «ямковий набряк», а також формулювання на кшталт «набряки, при натисканні на які виникають ямки» [3, 6]. Окремо слід відзначити, що у частині публікацій *pitting oedema* інтерпретується як «м'який набряк» [7]. В інших джерелах типи набряку взагалі

не виокремлюються, що ускладнює однозначність клінічного опису через втрату його ключової клінічної характеристики [8, 9]. Зазначена варіативність супроводжується відмінностями у смисловому наповненні терміна, що може призводити до неоднозначності його клінічної інтерпретації.

За таких умов уніфікація термінології набуває практичного значення, оскільки сприяє однозначності клінічного опису, узгодженості використання наукових джерел та ефективності міжпрофесійної комунікації. З огляду на виявлену неоднорідність підходів до позначення цього явища, обґрунтованим є використання уніфікованого термінологічного варіанта, який би відображав його ключову клінічну характеристику. У цьому контексті одним із можливих підходів може бути застосування терміна «ямковий набряк» як лаконічного відповідника pitting oedema з одночасним збереженням англomовного терміна у дужках при першому вживанні. Такий підхід сприяв би узгодженості клінічного опису та полегшенню міжпрофесійної комунікації.

Висновок. Встановлено, що термінологічне позначення периферійних набряків типу pitting oedema в українській медичній практиці характеризується варіативністю й включає як перекладні, так і описові підходи.

Подальші дослідження можуть бути спрямовані на уточнення підходів до термінологічного позначення pitting oedema й non-pitting oedema, а також їх узгодження в межах клінічного опису.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Patel H., Skok C., DeMarco A. Peripheral edema: evaluation and management in primary care. *American Family Physician*. 2022. Vol. 106, No. 5. P. 557–564.
2. McCready M., Whiting E. Pitting and non-pitting oedema. *Medical Journal of Australia*. 2016. Vol. 205, No. 4. P. 157–158. DOI: <https://doi.org/10.5694/mja16.00416>
3. Богдан Б. Диференціальна діагностика та лікування набряків. *Медицина світу*. 2015. Т. XXXVIII, № 1. URL:

<http://msvitu.com/archive/2015/january/article-2.php> (дата звернення: 05.04.2026).

4. Bassi Z., Khoury E. E., Karram T., Aronson D. Edema formation in congestive heart failure and the underlying mechanisms. *Frontiers in Cardiovascular Medicine*. 2022. Vol. 9. 933215. DOI: <https://doi.org/10.3389/fcvm.2022.933215>
5. Sanderson J., Tuttle N., Box R., Reul-Hirche H., Laakso E. L. Pitting is not only a measure of oedema presence: using high-frequency ultrasound to guide pitting test standardisation for assessment of lymphoedema. *Diagnostics (Basel)*. 2024. Vol. 14, No. 15. 1645. DOI: <https://doi.org/10.3390/diagnostics14151645>
6. Чернуха Д. М., Швець О. Є. Хронічні захворювання вен в аспекті коморбідності. Тематичний номер «Хірургія. Ортопедія. Травматологія. Інтенсивна терапія». 2025. № 2 (64). С. 16–18. URL: https://health-ua.com/multimedia/userfiles/files/2025/Hirurg_2_2025/Hirurg_2_2025.pdf (дата звернення: 05.04.2026).
7. Головач І. Ю., Лазоренко О. О., Чінко Т. М. та ін. Що ми знаємо про RS3-PE-синдром? Випадок діагностики синдрому ремітуючого серонегативного симетричного синовіту з м'яким набряком. *Український ревматологічний журнал*. 2010. № 4 (42). С. 89–92.
8. Рекомендації Всеукраїнської асоціації кардіологів України з діагностики, лікування та профілактики хронічної серцевої недостатності (кишеньковий варіант) / Всеукраїнська асоціація кардіологів України ; Всеукраїнська асоціація фахівців із серцевої недостатності. Київ, 2024. 72 с.
9. Набряк ніг: настанова 00099 / DUODECIM Medical Publications ; переклад та адаптація МОЗ України. Київ, 2013. URL: <https://guidelines.moz.gov.ua/documents/29182?id=ebm00099&format=pdf> (дата звернення: 05.04.2026).